

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobkyně: **Z. Š.**
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 16, Praha 1 – Nové Město

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 5. 2024, č. j. 10.04-000010/24-0002, a ze dne 30. 5. 2024, č. j. 10.04-000012/24-0002,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. V dané věci se Městský soud v Praze zabýval dalším z mnoha sporů žalobkyně s žalovanou týkající se určení advokáta žalobkyni k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (zákon o advokacii).
- 2. V dané věci se žalobkyně domáhala soudního přezkumu v záhlaví uvedených dvou rozhodnutí žalované, jimiž nebyl žalobkyni určen advokát k poskytnutí právní služby za

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

úplatu podle § 18c zákona o advokacii. Jednalo se o: 1) žádosti (na formuláři) ze dne 25. 4. 2024, již žalobkyně požádala o určení advokáta ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023–28. Žalobkyně k žádosti přiložila své podání ze dne 25. 4. 2024 s názvem „Příloha k formuláři“, na jehož obsah v podrobnostech v žalobě odkázala. Žalovaná 1) žádosti žalobkyně nevyhověla rozhodnutím ze dne 28. 5. 2024, č. j. 10.04-000010/24-0002. V pořadí 2) žádostí (podanou na formuláři) ze dne 29. 4. 2024, opět požádala žalovanou o určení advokáta, a to ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2024, č. j. 2 As 388/2023–28. Žalobkyně k žádosti přiložila své podání ze dne 29. 4. 2024 s názvem „Příloha k formuláři“, na jehož obsah v podrobnostech v žalobě odkázala. Žalovaná ani 2) žádosti žalobkyně nevyhověla rozhodnutím ze dne 30. 5. 2024, č. j. 10.04-000012/24-0002.

3. Žalovaná napadenými rozhodnutími žalobkyni advokáta neurčila, jelikož žalobkyně v žádosti neuvedla a nedoložila, že se neúspěšně pokusila zajistit si poskytnutí právní služby alespoň dvou jí oslovených advokátů (a neprokázala tak, že si ji nemohla zajistit jinak, tj. na smluvním základě).

II. Žaloba

4. Žalobkyně v žalobě vedle nezákonnosti namítala i nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí, v důsledku čehož jí bylo odepřeno právo na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.
5. Žalobkyně konkrétně namítala, že mj. v přílohách k žádostem vysvětlila, že jména dvou advokátů, kteří jí odmítli poskytnout právní službu, v nich neuvádí s odkazem např. na rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2023, č. j. 10.01-000405/23-002, a ze dne 30. 6. 2023, č. j. 10.01-000299/23-002. Těmito rozhodnutími jí totiž byl určen advokát k poskytnutí právní služby za úplatu, přestože v žádosti rovněž neuvedla jména dvou advokátů, kteří jí odmítli právní službu ve věci poskytnout; přičemž se nejednalo o ojedinělé rozhodnutí v tomto směru. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že žalovaná ve svých rozhodnutích nikterak nezduvodnila odlišný postup v dané věci, čímž došlo k porušení principu předvídatelnosti soudního rozhodnutí a ochrany legitimního očekávání, potažmo i právo na spravedlivý proces. Dále namítala, že ani po dni 31. 12. 2023, kdy nabyl účinnosti náleze Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/21, nedošlo ke změně v textu zákonných ustanovení § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii, a proto byla přesvědčena, že požadavek žalované na uvedení dvou jmen advokátů, kteří jí neposkytli právní služby, je nezákonný. Na podporu svého tvrzení odkázala na druhou právní větu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 47/2004-83. S odkazem žalované na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2023, č. j. 15 A 73/2021-31, a ze dne 25. 7. 2023, č. j. 17 A 93/2022-42, nesouhlasila, jelikož se oba týkaly neurčení advokáta žalobkyni k poskytnutí bezplatné právní služby.
6. Žalobkyně dále namítala, že žalovaná si podmínky určení advokáta za úplatu nastavila bez zákonné opory a v rozporu s náleze Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2023 sp. zn. Pl. ÚS 44/21 a s ním spojenou částečnou novelou zákona o advokacii, neboť doložení odmítnutí poskytnutí právních služeb nemá oporu v § 18 odst. 2 ani § 18c odst. 3 zákona o advokacii, ve kterých se novela zákona o advokacii neprojevila. Podle žalobkyně se § 18c zákona o advokacii i po novele týká pouze bezplatné právní služby (a § 18 odst. 2 se nezměnil); toliko v § 18c odst. 4 věta druhá zákona o advokacii je proveden odkaz na přílohu č. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 120/2012 Sb., jenž se týká jak poskytování advokáta žadatelům

za úplatu, tak bezúplatně. Žalobkyně byla proto přesvědčena, že zmiňovaná vyhláška je nezákonná.

7. Žalobkyně navrhla soudu, aby žalobou napadená rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 17. 10. 2024 navrhla její zamítnutí a odkázala na obsah napadených rozhodnutí. Předně poukázala na to, že žalobkyně podala ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023–28, jenž byla usnesením Ústavního soudu odmítnuta dne 31. 5. 2024, sp. zn. II. ÚS 1272/24. Taktéž žalobkyně podala ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2024, č. j. 2 As 388/2023–28, jenž byla usnesením Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2024 sp. zn. I. ÚS 1376/24 odmítnuta. Přesto žalobkyně podala ke zdejšímu soudu žalobu datovanou dne 5. 8. 2024 proti rozhodnutím žalované, za takovéto situace však musí být žalobkyni jasné, že ani případný procesní úspěch jí nezaručí skutečnou obranu jejích veřejných subjektivních práv. Dodala, že byť žalobkyně již v minulosti podala množství totožných správních žalob a žádostí k žalované, a byla náležitě poučena správními orgány a soudy o stávající praxi rozhodování, přesto svou argumentaci za celou dobu správního a soudního rozhodování nikterak nezměnila.
9. Pokud jde o důvod neurčení advokáta, žalobkyně žádost podala již dávno po účinnosti novely zákona o advokacii, od které již uvedený zákon rozlišuje určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně a za úplatu. Žalobkyně žádala o určení advokáta za úplatu, uplatní se tak § 23 odst. 5 ve spojení s § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Žalobkyně měla povinnost označit alespoň dva advokáty a prokázat, že jí v této věci odmítli právní službu poskytnout. K této otázce se již dříve vyjádřil městský soud (např. v rozsudku z 20. 2. 2025, č. j. 15 A 56/2024–40 či ze dne 30. 9. 2024 sp. zn. 14 A 43/2024).
10. V podání ze dne 23. 10. 2025 žalovaná potvrdila, že žalobkyni v žalobě odkazovaná rozhodnutí žalované, v nichž jí byl určen advokát k poskytnutí právní služby za úplatu, aniž v žádosti uvedla a doložila, že se neúspěšně pokusila zajistit si poskytnutí právní služby alespoň dvou jí oslovených advokátů. Zdůraznila, že se nejedná o ustálenou praxi, nýbrž že tato rozhodnutí byla vydána poté, co Ústavní soud rozhodl ve věci Nálezem sp. zn. Pl. ÚS 44/21, tj. dne 24. 1. 2023, avšak ještě předtím, než zákonodárce s účinností ke dni 1. 1. 2024 (v důsledku právě citovaného nálezu) novelizoval příslušná ustanovení zákona o advokacii. Tedy ke dni 1. 1. 2024 skončil stav rozkolísané správní praxe žalované a poukázal již na rozsudky zdejšího soudu např. pod sp. zn. 5 A 74/2024, 5 A 96/2024, 5 A 27/2025, kde s námitkou libovůle žalobkyně již vypořádal.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

11. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
12. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Soud nařídil na den 17. 12. 2025 ústní jednání. Žalobkyně se přípisem ze dne 12. 12. 2025 z ústního jednání omluvila z důvodu, že soud nedostal své úřední povinnosti vyslovit ve

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

smyslu § 76 odst. 2 s. ř. s. nicotnost žalobou napadených rozhodnutí žalované z důvodu neexistence zákonného podkladu a s tím spojenou vnitřní rozpornost výroků obou rozhodnutí. Žalobkyně rovněž navrhovala přerušit dané řízení do doby, než bude řádně vyřešena otázka úpravy vyhlášky č. 120/2018 Sb., či zákonem o advokacii ze strany veřejného ochránce práv. Žalobkyně ve svém podání nepožádala o odročení ústního jednání, toliko se z jeho konání omluvila. Soud připomíná, že to byla žalobkyně, kdo v dané věci žádala o konání ústního jednání, nicméně z podání ze dne 12. 12. 2025 vyplývá, že žalobkyně již na konání ústního jednání, resp. na veřejném projednání své věci nadále netrvá a souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání. Soudu je navíc z úřední činnosti známo, že žalobkyně se opakovaně (např. řízení vedené pod sp. zn. 5 A 96/2024, 11 A 128/2024, 3 A 19/2025, a mnoho dalších) k nařízenému jednání nedostavuje a z obdobných důvodů či bez udání důvodu se z účasti na jednání na poslední chvíli omlouvá. Soud považuje za zcela neúčelné nařizovat jednání, pokud se jej poté žalobkyně neúčastní, když jediným důvodem pro nařízení jednání byla žádost žalobkyně. Důvodem pro uskutečnění ústního jednání nebyla potřeba provést dokazování, protože žalobkyní navržená napadená rozhodnutí jsou součástí žalovanou předloženého správního spisu, kterým se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Soud má tedy za to, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí ve věci bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Soud proto rozhodl bez uskutečnění ústního jednání a nařízené ústní jednání zrušil. Žalovaná se z ústního jednání rovněž omluvila.

14. Pokud jde o námitky žalobkyně, jimiž sporuje právní posouzení žalované ohledně neuvedení a nedoložení svého tvrzení, že se neúspěšně pokusila zajistit si poskytnutí právní služby alespoň dvou jí oslovených advokátů, je třeba podotknout, že obdobnými námitkami žalobkyně ve věcech jejích neúspěšných žádostí o určení advokáta za úplatu podaných po 1. 1. 2024 (tj. po novele zákona o advokacii) se zdejší soud zabýval v nedávných zamítavých rozsudcích, např. z 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024 - 42, z 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024 - 23, či z 10. 4. 2025, č. j. 15 A 121/2024 - 43. Soud přitom ani v této věci neshledal důvod odchýlit se od tam rozvedených závěrů, z nichž v dalším vychází.
15. S ohledem na to, že žalobkyně obě dotčené žádosti podala až po účinnosti novely zákona o advokacii, soud se řídil následující právní úpravou.
16. Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii *ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí a) právní porady podle § 18a nebo b) právní služby podle § 18c.*
17. Dále podle § 18c odst. 1 zákona o advokacii platí, že *žadatel, který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní služby, zastoupen jiným advokátem nebo osobou podle § 2 odst. 2 písm. a), má právo, aby mu Komora určila advokáta k poskytnutí právní služby. V téže věci může být žadateli určen Komorou advokát pouze jednou; to neplatí, odmítne-li v této věci dříve určený advokát poskytnout právní služby z důvodů uvedených v § 19, nebo nastane-li situace uvedená v § 20 odst. 2.*
18. Podle § 18c odst. 3 zákona o advokacii platí, že *nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.*
19. Dále je třeba připomenout § 23 odst. 3 zákona o advokacii, podle kterého *byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby bezplatně a spočívá-li právní služba v zastoupení v řízení*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

před orgány veřejné správy a v řízení před Ústavním soudem, hradí jeho odměnu stát podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, není-li stanoveno jinak. V ostatních věcech má advokát určený podle § 18c k poskytnutí právní služby bezplatně pouze nárok na poskytnutí náhrady podle stavovského předpisu. Ustanovení § 22 odst. 1 části věty za středníkem se nepoužije.

20. Konečně je třeba odkázat na § 23 odst. 5 zákona o advokacii, podle kterého *byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby za úplat, hradí jeho odměnu klient podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, nedohodne-li se advokát s klientem jinak.* (pozn. zvýraznění vždy doplněno soudem)
21. Z citované právní úpravy je zřejmé, že § 23 zákona o advokacii s účinností od 1. 1. 2024 (tj. účinností novely zákona o advokacii) rozlišuje mezi určením advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby (odst. 3) na jedné straně a k poskytnutí právní služby za úplat (odst. 5) na straně druhé. Normativní odkaz na § 23 odst. 3 zákona o advokacii v § 18c odst. 3 téhož zákona tak nepochybně má svůj nový význam. Je vhodné podotknout, že k zavedení této dichotomie (fakticky trichotomie, viz bod 45 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024) došlo vlivem nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21. Jeho důsledkem je, že zákon o advokacii již explicitně upravuje možnost požádat žalovanou o určení advokáta z jiných než příjmových a majetkových důvodů, tj. i za úplat.
22. Je třeba zdůraznit, že žalobkyně nepopřela, že by žádala o určení advokáta za úplat, čemuž nasvědčuje i nadpis jí zvoleného formuláře „*Žádost o právní službu za úplat pro fyzickou osobu*“, jak soud seznal ze správního spisu (k otázce zákonnosti a obsahu formuláře srov. body 53-56 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024). Nepochybně tak nežádala o určení advokáta za účelem poskytnutí právní služby na náklady státu dle § 23 odst. 3 zákona o advokacii. Právní služby si evidentně hodlala hradit sama. V takovém případě bylo její povinností splnit podmínku § 18c odst. 3 zákona o advokacii doložením žalované, že alespoň u dvou advokátů vyvinula (marnou) snahu si právní službu sama obstarat (tato podmínka nadále platí i pro žádost o bezplatnou právní službu nikoliv na náklady státu, srov. bod 48 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024). Tato povinnost jednoznačně plyne z výše citované účinné právní úpravy. Jedná se o logický požadavek, když určení advokáta je až krajní možnost, poté co žadatel nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem a nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak (tj. smluvně) (viz § 18 odst. 2 zákona o advokacii). Nelze připustit, aby žadatel, který má prostředky (a i ochotu) si právní služby zaplatit sám, se automaticky bez vyvinutí jakéhokoliv úsilí obracel na žalovanou, aby toto úsilí za něj vyvinula ona. Žalobkyně ani sama netvrdí, že by splnila podmínku dle § 18c odst. 3 zákona o advokacii, tj. doložení oslovení a odmítnutí alespoň dvěma advokáty. Již jen z tohoto důvodu žalovaná nemohla její žádosti vyhovět. Žalobkyně tak tuto povinnost prokazatelně nesplnila.
23. V tomto ohledu soud zásadně nemůže přisvědčit tvrzení žalobkyně, že po účinnosti novely zákona advokacii uvedený zákon nestanoví žádné podmínky určení advokáta za úplat, a že tedy nestanoví ani podmínku doložení neúspěšného pokusu zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou žadatelem oslovených advokátů. Žalobkyně zcela ignoruje závěry vyjádřené např. v opakovaně zmíněném rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024 (a v mnoha dalších rozsudcích v jejích vlastních věcech). Soud uzavřel, že zákon o advokacii ve znění účinném od 1. 1. 2024 stanoví vícero podmínek pro určení advokáta žalovanou, které musí splnit rovněž žadatel o určení advokáta za úplat. Jednou z těchto podmínek je i povinnost žadatele doložit odmítnutí poskytnutí právní služby alespoň dvěma advokáty. Je

pravdou, že v bodě 48 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024 zdejší soud přisvědčil žalobkyni, že vlivem nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21 nedošlo ke změně § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Žalobkyně se ale mylně domnívá, že by to mohlo mít na řešení nynější věci vliv. Soud totiž v témže bodě dále zdůraznil, že „(m)ezi stranami sporná podmínka (rozuměj doložení odmítnutí dvěma advokáty, pozn. soudu) platila již před účinností novely zákona o advokacii, a zákonodárce ji nově (implicitně) vztáhnul i na možnost určení advokáta k poskytnutí úplatné právní služby. Takový postup není v žádném rozporu s nálezem Pl. ÚS 44/21 a není ani jinak protiústavní.“ Na těchto svých závěrech soud i nadále trvá. Rovněž žalovaná postupuje podle novelizovaného zákona o advokacii reflektujícího uvedený nálezh Ústavního soudu. Bylo tak nadbytečné, aby tuto skutečnost, jakkoliv v napadeném rozhodnutí zdůrazňovala.

24. Pro vydání napadeného rozhodnutí tak nepochybně existoval zákonný podklad. Tím je soudem shora citovaná právní úprava v zákoně o advokacii, podle které žalovaná o žádosti žalobkyně o určení advokáta za úplatu rozhodovala. Pro posouzení nynější věci je klíčová právní úprava zákona o advokacii účinná od 1. 1. 2024. Není ani pravdou, že dosud nebyla soudy vyřešena otázka, zda se novela zákona o advokacii měla, či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Bylo již výše řečeno, a potvrdily to i žalobkyní odkazované rozsudky zdejšího soudu sp. zn. 10 A 41/2024 a 14 A 43/2024, že novelizované znění zákona o advokacii již v souladu s ústavním pořádkem (viz nálezh Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21) výslovně stanoví právní rámec i pro žádosti o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu (k podmínkám, které musí žadatel v takovém případě splnit, viz výše). Ponechání původního znění § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii i po novelizaci podle soudu nepochybně obtoží, když jejich dikce nijak žadatelům nebrání domáhat se poskytnutí právní služby, ať již bezplatné, nebo za úplatu. Zákonodárce tak nemusel tyto podmínky nově přehodnocovat či uvádět do souladu s nálezem Pl. ÚS 44/21. Pokud snad žalobkyně namítá, že možnost žádat o poskytnutí právní služby za úplatu není výslovně konkretizována v § 18 odst. 2 zákona o advokacii, soud na tom nevidí nic nezákonného či snad protiústavního. Právě § 18 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii uvedeného zákona totiž odkazuje na právní služby podle § 18c téhož zákona. Z § 18c odst. 3 zákona o advokacii je pak zřejmé výše podrobně rozebrané rozdělení určení advokáta k poskytnutí bezplatných právních služeb a za úplatu. Způsob legislativního zakotvení určitého institutu je toliko otázkou legislativní přehlednosti, na případnou (ne)ústavnost zákonné úpravy to nemůže mít žádný vliv. Ta je v současné podobě dle správních soudů (osmnáctý senát zdejšího soudu se s tímto plně ztotožňuje) v souladu s ústavním pořádkem (jak náležitě rozebral desátý senát zdejšího soudu v bodě 27 žalobkyní zmiňovaného rozsudku sp. zn. 10 A 41/2024).
25. S ohledem na to soud neshledal zákon o advokacii v příslušném znění po jeho novelizaci účinné od 1. 1. 2024 rozporným s ústavním pořádkem. Nebyly tak splněny podmínky pro žalobkyní požadované předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.
26. Neurčení advokáta bylo i v posuzovaném případě oprávněné a napadené rozhodnutí už jen z tohoto důvodu obtoží. Postupem žalované nemohlo dojít ani k porušení práv žalobkyně na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 ani práva na právní pomoc dle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.
27. Dále platí, že dle § 18c odst. 2 zákona o advokacii se žádost o určení advokáta k poskytnutí právní služby musí podat pouze na formuláři, jehož vzor stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou (byť tuto povinnost NSS zkorigoval v rozsudku z 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021–

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

30, bod 16, kde zdůraznil obsahovou stránku žádosti, nikoliv stránku formální; podání v jakékoli formě musí ovšem stále obsahovat veškeré údaje požadované ve formuláři). Řádné vyplnění takto předem připraveného formuláře (resp. uvedení všech jím požadovaných informací v jiné formě) je proto nutno považovat za jednu ze zákonných podmínek pro úspěšné podání žádosti o určení advokáta. Zmíněný formulář pak v části druhé týkající se údajů o věci, která je předmětem žádosti, konkrétně po žadateli požaduje: „*je-li předmětem právní služby opravný prostředek, uveďte datum doručení posledního rozhodnutí orgánu*“. Tím je nepochybně myšleno datum toho rozhodnutí, které žadatel napadl opravným prostředkem, který je předmětem právní služby. Jak žalovaná správně uvedla, smyslem informace o doručení napadeného (tj. posledního rozhodnutí) je poskytnout žalované informaci, na jejíž základě může posoudit včasnost žádosti.

28. Soud se již zabýval i druhou žalobní námitkou žalobkyně, v níž tvrdila porušení principu předvídatelnosti soudního rozhodnutí a ochrany legitimního očekávání, jelikož žalovaná postupovala v rozporu se svojí předchozí správní praxí, a to v rozsudku sp. zn. 10 A 41/2024, kde v tomto směru i vedl dokazování (viz bod [12] daného rozsudku). Rozhodnutí, na které žalobkyně odkazuje, bylo vydáno dne 30. 8. 2023, č. j. 10.01-000405/23-002, a dne 30. 6. 2023, č. j. 10.01-000299/23-002 (jak plyne z nesporných tvrzení účastníků). Tato rozhodnutí tak byla vydána před nabytím účinnosti novely zákona o advokacii (dne 1. 1. 2024), která reagovala na nález pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/21, tedy za situace, v níž zatím nebyla právně zakotvena možnost určení advokáta za úplatu. Nelze zároveň přehlédnout, že tímto nálesem Ústavní soud zrušil § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve znění účinném do 31. 12. 2023. Byť se zrušující nález týkal zejména zkoumání majetkových poměrů žadatelů, je zjevné, že v roce 2023 v důsledku zrušení významného aspektu pro posuzování žádostí žadatelů o určení právních služeb a v důsledku absence právní úpravy pro určení advokáta za úplatu mohlo být pro žalovanou obtížné hledat přístupy k posuzování žádostí o určení advokáta jako placené právní služby, jak žalovaná ostatně sama připustila ve svém vyjádření k žalobě. Městskému soudu je rovněž známo, že tato praxe nebyla jednotná (např. rozsudek městského soudu ze dne 28. 5. 2024, č. j. 11 A 22/2024–36, v němž se jednalo o žádost z 15. 11. 2023, které žalovaná nevyhověla rozhodnutím ze dne 18. 12. 2023, č. j. 10.01–000570/23–002; žalobu soud zamítl, přičemž i zde potvrdil, že žalobkyně byla povinna neúspěšné oslovení dvou advokátů doložit). V případě takovéto nejednotné rozhodovací praxe se proto nelze dovolávat legitimního očekávání v přístupu žalované. Správní orgán je vázán jen dlouhodobou, ustálenou a jednotnou správní praxí, kterou jedno citované rozhodnutí jistě nezakládá. To vše navíc za zásadní okolnosti, a to že od 1. 1. 2024 nabyla účinnosti právní úprava, která jednoznačně stanoví, jak soud vyložil výše, že v případě určení advokáta za úplatu je žadatel povinen doložit předchozí bezúspěšné obstarání jiných advokátů. Žalovaná přitom v napadených rozhodnutích odkázala mimo jiné na § 18c odst. 3 zákona o advokacii, dle kterého správně po žalobkyni požadovala splnit tuto podmínku a uzavřela, že žalobkyně ji nesplnila. Žalobkyně se nemůže důvodně dovolávat rozhodovací praxe správního orgánu (navíc nejednotné), kterou aplikoval před účinností zákona, jenž správný postup správního orgánu postavil najisto (jak bylo ukázáno výše), a správní orgán podle tohoto zákona posléze začal postupovat.

V. Závěr a náklady řízení

29. Na základě shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou. Proto v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu výrokem I zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

30. Výroky o náhradě nákladů II a III jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované pak žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. prosince 2025

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.